

en menschen-
ypokriete, doel-
dander hebben
eeld het tegen-
call op dat ge-
r. oot een voet-
taal.

volksvoorlich-
les, wat daar
at een armelijk,
ig verwijt, dat
is niet is! Die
zending steun-
want hij weet
ijk, Van Hulten
en roman. Ook

He op zichzelf
even zin, doch
Zoo hij, de
bisschop wordt
tslag te nemen,
likaansche kerk

De jonge man,
al zijn, als hij

Paul in roud-
arme Portenias
beste van den
theman. En met
Japan bekeeren
schaafte volk —
r dan wij. Zij
en maatstaf van
n bang zijt voor

Japanners be-
slecht Engelsch.
ogingen — van
le goede, oude,
inteken; van
onze zondings-
at zijn wij, per-
angaschool." —
de schrijver wel
urft leggen; men
ik reeds aangaf.

men"; men zou
en niet aan hem
de heeren, die

Van Ronkel.
enkele staaltjes
menschenkennis.
n van Dr. Van
Gereformeerde

bezoek aan een
een knaap ont-
voor den dienst

de ouders om,
elde, "hun zoon
te eischen".
en, meenden de
n éénige; vader
ng koesterde hij
s hij van school
rechterhand zou

ich in zijn volle
zoon? Nu, geef
en dan zal God
oor je kantoor".
elde is letterlijk
e Kerk predikant
ij tot de studie
eenden zoon ont-
het kantoor heeft

aan Dr. Stokel
an ons afnemen.
e openhartige af-
het oordeel van
het verhaal dat

id nog een aan-
en anderen was
orthodoxe Chris-
tijd een min of
Ook de vrome
was daarvan niet
trige rijk en die
die haar vaak
niet wist wat

Dr v. Ronkel
geleerdheid be-
eens naar deze

Na het eten zei
ler, geef mij nu
hoor! Goed. De
Hijzelf was ook
a-sigaar dus voor
ren stonden met
rookenden man-
e onderwees, en
hoogs en groots-
er het oogenblik
voor den dag te

en woordje. Dat

duizendjarige rijk en de Anti-christ, daar weet ik
eigenlijk niet van, wat ik er van moet denken...
Vooral dat duizendjarige rijk... Zou Dominé mij
niet eens kunnen uitleggen hoe 't daar nu eigenlijk
mee zit?"

Dr v. Ronkel deed eerst een paar halen aan zijn
tjine sigaar, keek toen eens rond, en begon eindelijk,
langzaam, met iets krennends: „Och moeder, dat
duizendjarige rijk, kijk, dat is nou zoo'n potje”
(hiermede nam hij een schaalte in de hand, dat
van zijn maaltijd nog op tafel stond), „zie je, zoo'n
potje, zoo'n pannetje... maar waarop God de Heere
een dekseltje heeft gedaan, zie je...” (hiermee
ging het schaalte dicht). „En als je nu dat dek-
seltje, dat God erop gedaan heeft, toch wil op-
heffen... nahi dan kan je neus er nog wel tus-
schenkomen, en die kon nog wel heelmaal af-
geknepen worden, óók!”

Grootmoeder was voorloopig genezen en vroeg,
ten minste v. Ronkel, nooit meer naar het Duizend-
jarige rijk.

Onder de gave der „profetie” behoeft men deze
dooft-potjes- en dekseltjes-theologie intusschen niet te
rangschikken. Ook het volgende verdient herinnering:

Nog één proeve van Dr v. Ronkel's menschen-
kennis en gevatheid in het antwoorden. Iemand
klaagde er eens over, dat sommige menschen, nu
ja, wél Christenen waren, maar toch in den omgang
nog zooveel hoeken en onaanname zijden ver-
toonden.

Met zijn onmiskenbaar Joodsch accent, dat hij
nooit heeft verloren, antwoordde Dr v. Ronkel
daarop: „och ja, broeder, och ja, en wie nu zich-
zelf kent, die weet, dat God de Heere lang niet
altijd de alleraangenaamsten en de allerliefsten tot
zijn kinderen verkiest. Hij verkiest ze vaak uit-
de... nahi, uit de allerberoerdsten!”

De verklager der broeders zweeg.

Profeten zijn nog nooit bang geweest voor paarden-
middelen. Ze werken niet graag met... nahi...
met D G.

Mascotte.

Over het moderne bijgeloof, dat bilkens produceerde
en andere dwaasheden, is men al meermalen in-
gelicht. Het schijnt met de patiënten achter-
uit te gaan. „Timotheus” geeft onder „Indrukken van
den Hoofdredacteur” het volgende:

Het Fransche woord mascotte duidt een voor-
werp of persoon aan, waardoor geluk wordt aan-
gebracht.

In den laatsten tijd heeft men een fluweelen ko-
nijn, dat men den naam van mascotte geeft, als
geluksaanbrenger uitverkoren.

Onlangs vond in Amsterdam een voetbalwedstrijd
plaats. Den volgende dag vertoonde een geilla-
streerde dagblad-pagina twee der jonge voetballers,
eerste-klas krachten, elk met een fluweelen
konijntje. Het bijschrift vermeldde: „De mascotte der
Hollandsche voetbalploeg heeft weer haar plicht
gedaan. Op bovenstaande foto ziet men, hoe Hor-
sten en Vermotten het fluweelen konijn in de
kleedkamer liefskozen.”

Hoe belachelijk! Geen wonder, dat met zulke
dwaasheden door menschen, die nog wat nuchter
zijn, den spot wordt gedreven. Zoo teekende on-
langs in een Engelsche illustratie een caricaturist
Mac Donald en Lloyd George wanhopig achterover-
gevallen op hun zetel, niettegenstaande zij kramp-
achtig hun mascotte vasthielden. Baldwin, die zoo'n
konijntje niet had, stond er bij te lachen, omdat
juist hij de gelukkige was!

Maar zulke dingen zijn toch eigenlijk te treurig,
om er over te lachen. Want het toont zoo duidelijk
aan, dat zij, die van het geloof niets weten
willen, het onzinnigste bijgeloof aanbidden. Ha,
de mascotte heeft het spel doen winnen; heeft
het geluk aangebracht! O, lieve mascotte!

De Hollandsche vliegers, die, na zoo bitteren te-
genslag, met een moed en energie en bekwaamheid,
die de bewondering in ons land en ver daar
buiten gaande maakt, zoo voorspoedig hun reis
hebben voortgezet naar Indië, behooren helaas
blijkbaar óók tot de menschen, die het van de
mascotte verwachten. Eenigen tijd geleden hadden
Van der Hoop en Poelman achter het stuur bange
ogenblikken doorgebracht. Hun leven had aan
een vrijden draad gehangen. Waren ze tien minu-
ten vroeger, dan nu geschied is, het groote gebergte
gepasseerd, en was dan daar het defect ontstaan,
dan zou hun toestel op de steenen te pleiter
zijn geslagen. Toen hun gevraagd werd, of zij niet
beangst waren geweest, haalde Poelman zijn schou-
ders op, en zeide glimlachend, dat hij zooveel mas-
cottes bij zich had, dat het altijd wel schikkelijk
met hem zou afloopen.

Het valt van die vliegers wel een beetje tegen. De
„vliegende Hollander” heeft zijn reputatie nog niet
heelmaal weer opgehaald.

Het Onze Vader.

In deze rubriek gaf ik eenigen tijd geleden een ge-
deelte van het veelbesproken artikel, waarin de moderne
Prof. Oort zijn kritiek gaf op het „Onze Vader”. Vroe-
ger had hij dit gebed nog mooi gevonden, maar de
strawwe haren hadden dien eerbied voor dit antiek
stuk mitgedreven. Op deze kritiek van Prof. Oort heeft
o.m. ook Prof. Kuiper in „De Heraut” gewezen en
er het zijne van gezegd. Thans komt Prof. Windisch,
eveneens modern, in „De Hervorming” weer tegen Prof.
Kuiper op. Hij zegt:

Allereerst zou ik willen vragen: is het werkelijk
ongepaste kritiek, wanneer wij constateeren dat
het Onze Vader niet alles omvat, wat ons in het
Evangelie van Jezus aangeboden wordt, dat het
standpunt in zeker opzicht voor-messiaansch is,
zou ook kunnen zeggen, voor-christelijk is, en dat
het insover niet volmaakt is? Hoe veel collega

Kuiper, dat Jezus met het Onze Vader een „vol-
maakt” gebed heeft willen geven?

Gelukkig kan ik mij in deze op een theoloog be-
roepen, die ook voor collega Kuiper een man van
gezag is, den orthodoxen nieuwtestamenteus Th.
Zahn, die in zijn Commentaar op het Mattheüs-
evangelie (p. 268 f.), de „dwaling” tracht te be-
strijden alsof het Onze Vader een specifiek chris-
telijk gebed was, en die betoogt, dat ook iedere
Jood het Onze Vader kent en kan gebruiken.
Of die stellingen van Zahn in dezen vorm te
handhaven zijn, laat ik hier in het midden; ze
zijn in ieder geval verwant aan mijn betoog, dat
het standpunt van den biddende praemessiaansch
en dat het een gebed voor nog onverlosten is.
Ook volgens Zahn zou dus een Christen, die,
laten we zeggen van Paulus geleerd heeft, wat de
Geest in de geloovigen werkt of wat de Heer aan
zijn geloovigen schenkt, nog heel andere dingen
in zijn gebed moeten noemen dan in het O. V.
genoemd zijn en voor hem zou dus dit gebed
geenszins volledig en volmaakt zijn.

Ook een rechtzinnig Christen zal dus moeten
toegeven, dat het Onze Vader geen of niet in
elk opzicht een specifiek christelijk of een volmaakt
gebed is. Hier schuilt juist een probleem, dat
voor orthodoxen veel lastiger is of zijn moest
dan voor modernen. Immers, de vroomheid, waar-
van het O. V. getuigt, draagt een zeer bepaald ka-
rakter: zij is voor-dogmatisch; men zou haar ge-
louerd jodendom kunnen noemen. Het merkwaar-
digste kenmerk is, dat noch het Godsbesef, noch
de heilsverwachting door Christus, door den Zoon
bemiddeld verschijnt — van daar dan ook het oor-
deel van Zahn!

Is het dan geen verwonderlijk verschijnsel, dat
hier moderne theologen (gesteund weliswaar door
een rechtzinnig exegeet) „critiek” op het O. V.
oefenen, terwijl een orthodoxe theoloog critiek op
dit joodsche gebed afkeurt? Die verwisseling der
rollen is toch niet zoo vreemd. Collega Kuiper
zal, toen hij zijn stukje schreef, aan het door mij
genoemde probleem (het voor-christelijk karakter
van het O. V.) niet gedacht hebben, en Oort
en ik zijn het „minst hierover eens, dat het
O. V. ook geen volledige samenvatting is van
het voor-paulinisch christendom. Alteminste maak
ik daartegen bezwaar, dat het O. V. geen paulinisch
gebed is.

Ik meen, dat ook hier weer blijkt, dat de orthodoxen
in 't algemeen beter er in slagen, den gedachten-
gang der modernen te volgen, dan laatstgenoemden probeeren,
in den gedachten- en gang der orthodoxen te komen. Dat
een man als Windisch blij is met een citaat van
Zahn, is te begrijpen; maar dat hij meent daarmee
ons te kunnen overtuigen van het praemessiaansche
van Jezus' woorden, geeft blijk van onvoldoende kennis-
neming van onze denkbeelden met betrekking tot de
eenheid der Schrift en de normen der nieuwtestamen-
tische exegese.

K. S.

Reëctificatie.

Indertijd nam ik uit de Geref. Kerkhede van Scheve-
ningen over een gedeelte van een artikel van Ds W. H.
Gispen, die eenige artikelen schreef onder den titel
„Zonderlinge Brieven”. Daarin werd critiek geöfend
op eenige fantasieën, waarin met behulp van onjuiste
beweringen over Grieksche en Hebreuwsche taalkwes-
ties allerlei vreemde gezegd werd. Ik schreef die brieven
toe aan het geïllustreerd weekblad „Timotheus”. Het blijkt
evenwel, dat dit een vergissing geweest is, waarvoor
ik het blad belesd mijn verontschuldiging aanbied.
De aanleiding tot mijn geheugenfout ligt hierin, dat
Ds Gispen den naam van den schrijver had genoemd,
en terloops had opgemerkt, dat hij medewerker was
van „Timotheus”. Thans blijkt, dat de auteur dezer
door Ds G. bestreden brieven buiten dat blad om
zijn gedachten heeft kenbaar gemaakt en „Timotheus”
er dus in geen deele voor verantwoordelijk is.

K. S.

VRAGENBUS.

Een „Reformatie”-lezer heeft opgemerkt, dat naar aan-
leiding van hetgeen in de „Groene Amsterdammer” over
zondvloed en ark werd geschreven, een Christelijk blad
in zooverre in dezelfde lijn kwam, dat ook daar eenige
trekken uit het zondvloedverhaal in twijfel werden
getrokken. M. n. ging het hierover: Hoe zijn al die dieren
tot Noach kunnen komen? Hoe konden ze alle in de ark,
die toch slechts 300 el lang was, hoe konden ze in
de ark in het leven blijven?

We zeggen niet, dat alle vragen, die naar aanleiding
van het een of andere Schriftverhaal wel worden gedaan,
op te lossen zijn. Maar de bovenstaande zijn het toch wel.

Wat de eerste aangaat, spreekt de Schrift van een
bevel Gods tot Noach om van alle dieren tot zich te
nemen, maar ook van het komen van deze dieren tot
Noach. Hier is dus een daad Gods. Men heeft wel
vermoed dat de Heere hier middellijk gewerkt heeft
door de dieren in het instinct een voor gevoel te geven
van den vloed die komen zou, zoodat ze tot Noach
vluchten. De Schrift spreekt daarvan niet. Onmogelijk
is het ook niet, we kunnen het in het midden laten.
In elk geval staan we hier voor een daad Gods.

Wat het tweede betreft, de maten van de ark waren:
300 el lang, 50 el breed en 30 el hoog. Veelal wordt
aangenomen, dat de ark niet den vorm van een schip
had, doch vierkantig was.

Stellen we de el op 50 c.M., dan zou de inhoud der
ark zijn 150 × 25 × 15 × 1 M. = 56250 M³. Dat is
een ontzagelijke inhoud. Neem eens een gewoon stads-
huis van 15 M. hoog, 5 M. breed en 10 M. diep. Daar-
van is de inhoud 750 M³. De ark is dus zoo groot ge-
weest als een straat van een 75 huizen.

En zelfs indien de ark wel den vorm van een heden-
daagsch schip had, zoodat we om het maar ruw te
nemen het boven verkrege geheel door 2 zonden moe-
ten deelen, dan had de ark nog een inhoud van een
40 huizen. Ruimte genoeg om heel wat te bergen.

Natuurlijk had zulk een reusachtig schip ook tusschen-
schotten. Anders bleef het niet in zijn verband. Die
tusschenschotten gaven tevens gelegenheid om te schei-
den, wat gescheiden moest blijven.

De Schrift geeft wel zwaardere problemen dan het
probleem van de ark!
F. W. G.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Haren (Gr.): Dr S. P. Deur te Dwingeloo en W. L. Kortker
te Barneveld.

Beroepen te:

Brouwershaven: E. J. van Voorst te Kootwijk.
Engwierum: cand. S. J. Popma te Den Haag.
Grijpskerk: H. Boerwijk te Gaast.
Loenen a. d. Vecht: cand. W. J. Baan te Heemstede.
St. Laurens: P. Prins, cand. te Hilversum.
Uithoorn: H. Veldkamp te Anna Jacoba Polder.

Aangenomen naar:

Bonaeledijk: P. v. Haven te Meliskerke.

Bedankt voor:

Reijsum: W. S. Pontier te Maasdijk.
Scheemda: Dr C. J. Goolinga te Oosthem (Fr.).
Zutphen: W. van Gelder te Langeslag.
Zwammerdam: W. van Gelder te Langeslag.

Intrede te:

Bergen op Zoom: W. M. te Cointre van Woubrugge. Tekst
Joh. 17:3.

Afscheid van:

Serooskerke: W. Faber. Tekst Hebr. 13:20 en 21.
Steenwijk: J. H. Beumee. Tekst Habakuk 3:2.
Wierden: J. H. Staat. Tekst Fil. 1:27.

Candidaten tot den H. Dienst. Cand. P. Boli van
Nunspeet is door de classis Harderwijk praeparatoir geëxami-
neerd en beroepbaar verklaard.

— Cand. G. Staal Jr. te Zwolle, beroepen predikant
der Geref. Kerk van Colenborg, heeft gisteren met gunstig
gevoel peremptoir examen afgelegd in de classis Tiel.

— De heer A. A. van Opstal te Nijmegen is beroepbaar
verklaard.

— De heer J. Snoek te Nieuwlande (Dr.), die beroepbaar
is verklaard, neemt gaarne een eventueel beroep in over-
weging.

— Cand. Jac. Los, door de classis Workum toegelaten tot
den dienst des Woords, hoopt 14 Dec. a.s. zijn intrede te
doen bij de Geref. Kerk van Oudega, na des morgens be-
vestigd te zijn door zijn vader, Dr S. O. Los van Den Haag.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Kornhorn: C. v. d. Zaal te Deventer.
Zaandam: P. de Smit te Nieuwe Pekela.
Zeist: G. Salomons te Amersfoort.

Aangenomen naar:

Utrecht: G. Wisse te Arnhem.

Bedankt voor:

Den Haag: Joh. Jansen te Leiden.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

Bonthuizen: J. Vreugdenhil te Borsele en J. Franje te
Barneveld.
Genemuiden: R. Kok te Aagtekerke en A. Verhagen te
Middelburg.

Beroepen te:

Genemuiden: A. Verhagen te Middelburg.
Workendam: A. de Blois te Vliardinghe.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Meppel: Dr A. H. Edelkoort te Dedemsvaart; K. H. Miskotte te
Kortgene en P. Warners te Nederhorst den Berg.

Beroepen te:

Balk: C. A. Langbeek te Reijsum.
Borger: Dr P. W. C. L. Schulte te Hierden.
Brielsch-Nieuwland: cand. H. Stolk te Utrecht.
Meppel: K. H. Miskotte te Kortgene (Z.).
Polebroek: M. Otevanger, cand. te Rotterdam.
Purmerend: J. D. v. d. Veen te Eekhuizen.
Rhenen: J. Vermeulen te Noordwijk aan Zee.
St. Annaland: A. Oskam te Hedel.
Uithuizen: cand. J. E. Steenbakker Morilyon Loysen te
Hollen.

Utrecht (vac. G. J. A. Jonker): Dr J. C. Roese te Groningen.
Zoelmond (toez.): A. H. de Wit te Uutwijk.

Aangenomen naar:

Amelide en Tienhoven: C. J. v. d. Graaff te Kockengen.
Steenbergen: J. Slot te Lekkerkerk.
Siddelburen: G. Teunema te Otterdum.
Warms: E. A. Lazonder te Tricht.

Bedankt voor:

Rouven: J. J. Timmer te Ermelo.
Rineumageest: A. A. Donszelmann te Workum.

Intrede te:

Amsterdam: R. Dijkstra van De Krim. Tekst Jesaja 54:11 en 12.

Het Toorop-raam. In een ingezonden stuk in het
„U. D.” naar aanleiding van de tweede protestvergadering
tegen het Toorop-raam, zegt Dr J. Quast Han, sprekend in
zijn kwaliteiten als Ned. Herv. Predikant, Voorzitter van
het Hoofdbestuur der Algemeene Protestantenversameling en
van de Afdeling Utrecht der Evangelische Maatschappij, o.m.:

„Laat mij voor de houding der Predikanten dit mogen
zeggen: dat ik mij het recht voorbehoed van mijn eigen
overtuiging te hebben, ook inzake het Toorop-raam. En ik
wensch dat recht te handhaven tegenover iedereen, ook
tegenover wie mij van ik weet niet wat zonden beschul-
digen, omdat ik weiger met te gaan met een agitatie,
die volgens mijn overtuiging voor Gods Koninkrijk en onze
gemeente in hare gevolgen nadeelig moet zijn. Terecht is
gezegd, dat wij, predikanten, geroepen zijn herders en leeraars
te wezen. Ik voor mij heb in meer dan 44 dienstjaren
altijd geweigerd de rol van herdershond te aanvaarden.

Mijnheer de Hoofdredacteur, dit moest mij van het hart.
Verder hoop ik over de zaak te kunnen schrijven en ver-
wacht stelling, dat onze Utrechtsche gemeente zal toonen
hare nuchterheid niet te hebben verloren”.